

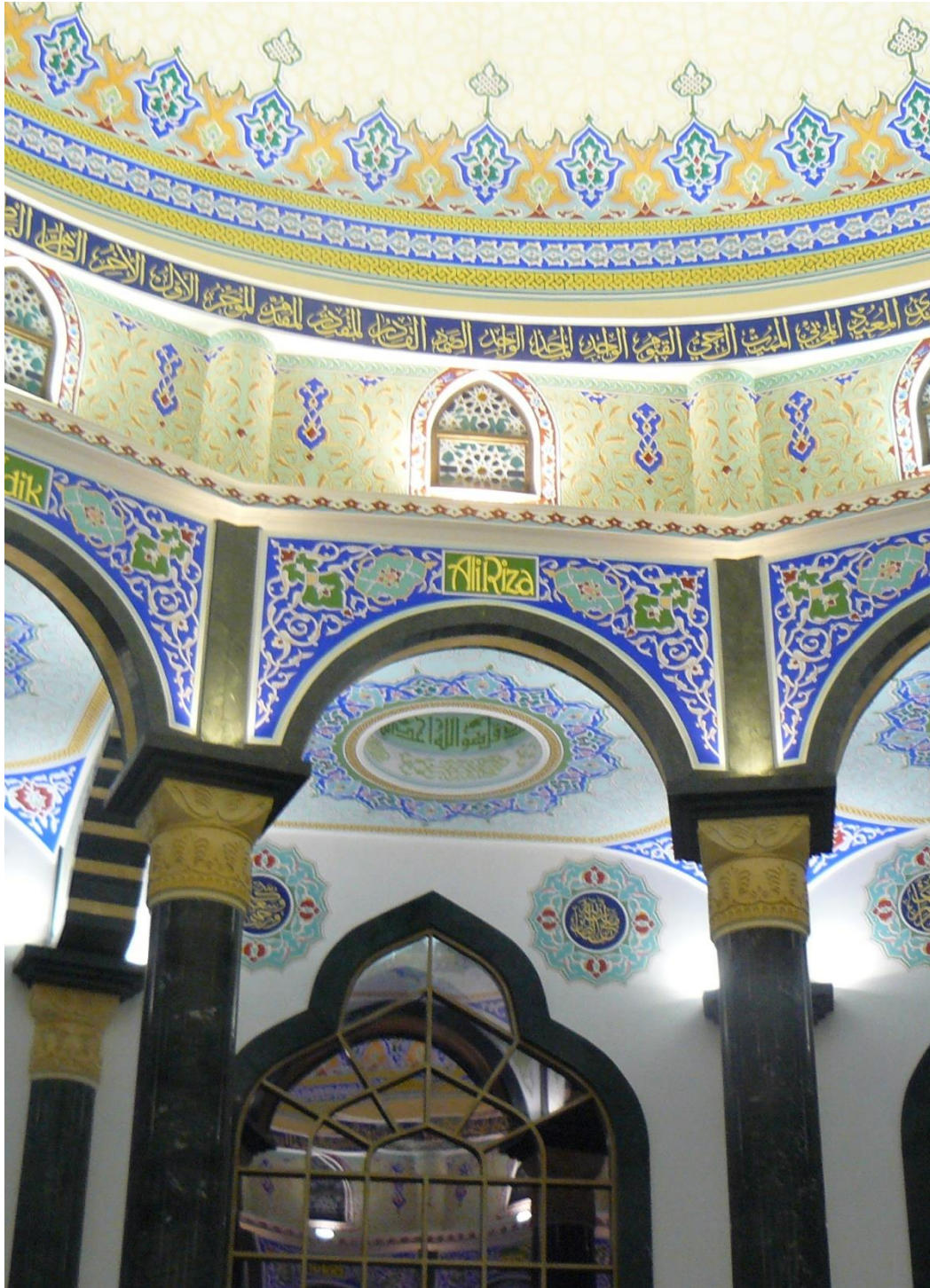

international association for
religious freedom
belief with integrity

IARF Nederland

Nieuwsbrief 50

december 2015

IARF Nederland wenst u prettige feestdagen en heel gelukkig 2016

IARF is een ontmoetingsplaats voor hen die streven naar de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging en naar het bevorderen van mensenrechten op dit gebied

IARF Nederland organiseert twee maal per jaar een bijeenkomst, de voorjaars- en de najaarsbijeenkomst. Twee maal per jaar publiceert IARF Nederland een Nieuwsbrief. Zowel de bijeenkomsten als de Nieuwsbrief zijn gratis voor leden. Een lidmaatschap kost € 35 per jaar.

Zaterdag 23 april Jaarvergadering IARF Nederland en interreligieuze viering (nadere bijzonderheden volgen)

Zaterdag 4 juni Dag van het Samen Leven

Zondag 31 juli tot zondag 7 augustus 2016 Conferentie van de International Association of Liberal Religious Women in Malaysia (IALRW). Conferentie organizer: Assoc. Prof. Dr. Kamar Oniah Kamaruzaman van de International Islamic University Malaysia in Kuala Lumpur.

Maandag 22 tot en met vrijdag 26 augustus 2016 IARF-EME (Europe and the Middle East) Conferentie in Tetovo, Macedonië

Bestuur IARF Nederland

- Tina Geels, *voorzitter*
- Kees de Haas, Usquert, *vice-voorzitter*
- Annelies Trenning, *secretaris*, Paduaweg 65, 3734 GJ Den Dolder
tel: 030 2281777, e-mail: iarf-nlg.tre@xs4all.nl
- Bert Companjen, *penningmeester*
- Marie Louise Dutilh, *lid*
- Onno Oeseburg, *lid*

Bezoek onze website <http://iarfnederland.nl>

Inhoud

Van de Redactie	3
Uit het Bestuur	3
Introductie Lukasz Liniewicz	4
Internationaal nieuws	5
Over IARF 1949-1952	8
Wat vooraf ging aan NB 50	10
Nieuws van Platform INS en van AISA: Verlangen naar Vrede	10
IARF Human Rights Resource Centre India	13
Ter overweging	13
Programma van de IALRW Conferentie in 2016	14
IARF Nederland	16

Bij de voorplaat: Gebouw Odeon van de Bektashi, Tirana, Albanië

IARF

VIGILANCE OVER THE HUMAN RIGHT TO FREEDOM OF BELIEF

Van de redactie

Dit nummer laat zien dat IARF niet weinig Moslimvrienden heeft van velerlei origine. Samenwerking met hen in NLS-verband verloopt heel plezierig. En voor wie het nog niet is opgevallen: zij laten wel degelijk hun stem horen!

Deze Nieuwsbrief draagt nummer 50! Dat weten we dankzij de heer Berkhoff, die ons aan de nummering herinnerde toen wij aan de Nieuwsbrief in het huidige formaat begonnen. Niet voor niets benoemde het Bestuur hem tot erelid van IARF Nederland. Hij stond immers aan de wieg van de Nieuwsbrief en heeft veel bijgedragen aan de Vereniging. In dit nummer vindt u een artikel van zijn hand.

Van onze voorzitter, Tina Geels, vindt u in dit nummer een inkijkje in haar onderzoek over de IARF na de Tweede Wereldoorlog en verder rapportages van Wytske Dijkstra, de International President, over haar werkzaamheden. Haar verslag is met het oog op de (Europe-Middle East) Conferentie, die van maandag 22 tot en met vrijdag 26 augustus 2016 in Tetovo, Macedonië plaatsvindt, zeer lezenswaard.

Noteert u vooral dit evenement en de andere evenementen van de IARF of met de IARF verbonden organisaties die op de agenda staan voor 2016, zoals de conferentie van de IALRW in Maleisië en de Wereldwijde-Dag van het Samen Leven, een initiatief van onze vrienden van de Internationale Alawiyya Soefi Vereniging Nederland (AISA Nederland) op zaterdag 4 juni 2016 in Almere.

De Internationale Vereniging van Liberaal Religieuze Vrouwen (IALRW) werd opgericht in 1910 in Berlijn en is daarmee een van de de oudste internationale vrouwenorganisaties ter wereld. Sindsdien verbindt de IALRW liberaal religieuze vrouwen van vele religies en van over de hele wereld. De IALRW dient om vriendschap en samenwerking tussen gelijkgestemde vrouwen te bevorderen. Het is een communicatiekanaal voor degenen die streven naar een leven in liberaal religieuze zin. Leden aanvaarden dat ieder lid wel kan behoren tot een andere geloofsovertuiging, maar dat ook alle leden gemeenschappelijke waarden delen in hun streven naar vrede, gerechtigheid en harmonie in het hart van de familie, in de gemeenschap en in de wereld.

De redactie wenst u en onze aarde en alles wat er leeft Vrede en alle Goeds,

Uit het Bestuur

NLS (Naar een Landelijk Stemgeluid), waaraan IARF Nederland deelneemt, heeft, na rijp beraad, helaas moeten afzien van een gecombineerde Najaars-bijeenkomst op donderdag 8 oktober. Het bestuur betreurt dit zeer. De voornaamste reden was dat in het programma van de Minor Islam en Samenleving van de Hogeschool Utrecht dit evenement niet meer was opgenomen, dit terwijl juist de ontmoeting tussen verschillende generaties en culturen één van de hoofddoelstellingen van de bijeenkomst was. Wijziging van de personeelsbezetting en ziekte waren er verder de oorzaak van dat dit pas in september bekend werd. Daartegenover gaf NLS haar steun aan de dag Vier de aarde, georganiseerd in het kader van het Internationaal jaar van de Bodem in Den Haag. Voor NLS ging het daarbij vooral om de interreligieuze ontmoeting.

NLS is een breed gedragen netwerk. Naast IARF nemen deel: RVV (Religies voor Vrede), Het ApGen (Het Apostolisch Genootschap), URI (United Religious Initiative), Platform INS, voorheen Islam en Dialoog), AISA-NGO (Internationale Alawiyya Soefi Vereniging Nederland, Bahaï's en het lokale Utrechts Platform voor Levensbeschouwing en Religie (UPLR), onder het motto 'samen staan we sterker'.

De Algemene Ledenvergadering en viering van 2015

Op 20 juni van dit jaar werd de Algemene Ledenvergadering van IARF Nederland gehouden in Kampen in het prachtig gerestaureerde gebouw De Levensbron. Ontvangst en verzorging waren uitstekend. Het bestuur dankt de Vereniging van Vrijzinnige Hervormden te Kampen / Noordoostpolder hartelijk hiervoor! Zo gaat ook onze dank uit naar hen die het middagprogramma in de Lutherse kerk hadden voorbereid en uitgevoerd.

In de Ledenvergadering werd besloten dat de oplage van de Nieuwsbrief gehalveerd zal worden en dat de contributie met ingang van 2016 wordt verhoogd van € 30 naar € 35 per jaar.

Afscheid van Lucie Meijer

Lucie was tien jaar penningmeester van IARF Nederland. Ze deed het werk ook nog in het elfde jaar op onberispelijke wijze. Daarnaast is zij "het rondlopend archief van de IARF." Ze weet werkelijk alles van de geschiedenis en achtergronden. Ze hielp meerdere congressen te organiseren, haalde gelden voor jongeren binnen, legde contact met nieuwe groepen, bijvoorbeeld met AISA, was goed in het onderbrengen van buitenlands gasten. Kortom woorden schieten te kort als er argumenten moeten worden gevonden om de erkentelijkheid te tonen van IARF Nederland (en wereldwijd) aan Lucie. Daarom overhandigen voorzitter en secretaris haar een Oorkonde en andere geschenken. Ook Lucie's echtgenoot, Ton Copier, werd hartelijk bedankt voor wat hij deed voor Lucie en voor de IARF. Lucie blijft aan als penningmeester van de IARF EME (Europa/Midden Oosten).

Arben Sulejmani, *A Light of GUIDANCE*

Van dit boek over de Bektashi en hun situatie in Macedonië zijn nog enkele exemplaren tegen vergoeding van de verzendkosten te bestellen bij: Secretaris IARF Nederland, Paduaweg 65, 3734 GJ Den Dolder iarftre@xs4all.nl telefoon: 030-2281777.

De Algemene Ledenvergadering van IARF Nederland en de interreligieuze viering in 2016 vindt plaats op zaterdag 23 april. De locatie wordt later bekend gemaakt.

Łukasz Liniewicz volgt Robert Papini op als IARF Office Administrator

Robert Papini, sinds 2003 Office Administrator van IARF International in Londen, heeft zich teruggetrokken uit de vereniging. Zijn opvolger is Łukasz Liniewicz. We vinden het jammer om Robert te zien gaan, maar we zijn hem dankbaar voor zijn jarenlange bijdrage aan en ondersteuning van de IARF.

We hebben grote verwachtingen van zijn opvolger. Hierbij stelt hij zich aan ons voor.

"Ik ben 25 jaar geleden in Polen geboren. Sinds enkele jaren woon ik in Nederland. Ik studeerde Europees Recht aan de Universiteit van Groningen en Christianity and Society aan de School of Theology van Tilburg University. Dit is een studie in de eerste plaats gericht op de bijdrage van godsdienst en theologie aan het politieke en maatschappelijke denken. Naast mijn werk voor IARF ben ik freelance vertaler en tolk. Wat me boeit is het menselijk spiritueel vermogen in al zijn vormen, soorten en maten. Omdat ik zelf op een soort 'grensgebied' leef tussen verschillende culturen en maatschappijen besef ik goed het belang van relaties tussen mensen van verschillende origine en met

verschillende godsdienstige en levensbeschouwelijke achtergronden. Die relaties dienen gekoesterd en versterkt te worden omwille van het respect voor de waardigheid van elke mens en opdat iedereen de kans krijgt op een vrij en creatief leven in vrede met anderen. Volgens mij werkt de IARF reeds vele jaren om ons dichterbij dit doel brengen, maar wij zijn in staat om nog meer te doen! Ik ben heel blij met de mogelijkheid om daaraan te kunnen bijdragen.

Naast mijn studie en het vertaalwerk organiseerde ik conferenties en retraites. Ik deed vrijwilligerswerk op het kerkelijk bureau van de Anglicaanse kerk in Den Haag. Ook ontwierp ik websites voor verschillende instellingen en (kerk)gemeenschappen. Nu probeer ik datgene wat ik tot nu toe geleerd heb binnen IARF in te zetten. Tegelijkertijd werk ik aan het uitbreiden van mijn kennis en vaardigheden in verband met mijn nieuwe taak. Daarom ben ik altijd dankbaar voor feedback en ik sta open voor kritiek. Ik ben van Oosters-Orthodoxe afkomst, maar ik vond een geestelijk onderdak bij de Verenigde Doopsgezinde Gemeente IJmond. Ik doe ook regelmatig mee aan diensten en bijeenkomsten van andere kerken en geloofsgemeenschappen zoals de Kritische Gemeente IJmond, de Vrijzinnigen Nederland en de Vereniging voor Vrijzinnige Protestanten (VVP). Via het internet neem ik deel aan het liturgisch leven van Engelse en Amerikaanse Unitariërs en andere liberale en progressieve kerkgenootschappen. Ik verheug me op de kennismaking en samenwerking met de leden van IARF en ook met de bevriende organisaties en gemeenschappen. Ik ben actief op Facebook en heb daarnaast een eigen Engelstalige blog 'Don't Shoot the Prophet,' samen met mijn vriend Jarek Kubacki (te vinden op: <http://dstp.rel.pl/>).

Internationaal nieuws

Wytske Dijkstra, internationaal voorzitter

Bahrein

Op 8 augustus 2015 vond de arrestatie plaats van voorzitter Sheik Dr Maytham Al Salman van de Interreligieuze groep Bahrein. Deze groep is geassocieerd lid van IARF. Hij werd gearresteerd na terugkomst van een bezoek aan een conferentie van de Verenigde Naties in Geneve. Hij werd beschuldigd van "het aanzetten tot haat tegen het gouvernementele stelsel" en "het verspreiden van valse informatie." Interessant detail is, dat de VN conferentie waaraan hij deelnam, het onderwerp *haat zaaien* behandelde. Na twaalf uur werd hij weer vrijgelaten, maar de aanklacht is niet ingetrokken.

Met Sheik Maytham Al Salman en Hainer Bielefelt in Geneve 2014

Sheikh Al Salman is al eerder gearresteerd geweest. IARF heeft het bericht over de arrestatie verspreid via sociale media. De sheik heeft vorig jaar deelgenomen aan een mede door IARF georganiseerd forum bij de VN in Genève, waarvan ondergetekende de voorzitter was (zie foto). Hij heeft eerder dit jaar door bemiddeling van IARF de Nederlandse mensenrechtenambassadeur Kees van Baar kunnen spreken.

Bezoek ENORB en Europese Commissie

Wytske Dijkstra en Arben Sulejmani, voorzitter van de Bektashi's in Macedonië, brachten op 17 en 18 november van dit jaar een bezoek aan Brussel. Zij namen deel aan een studiedag van het European Network on Religion and Belief met het onderwerp Openlijk belijden van geloof of

overtuiging vanuit het perspectief van de mensenrechten. Op het programma stond eveneens een ontmoeting met een ambtenaar van de Europese Commissie, teneinde de positie van religieuze minderheden, en van de Bektashi's in Macedonië in het bijzonder, ook daar op de agenda te krijgen.

Vanwege de zware veiligheidsmaatregelen in Brussel moest de studiedag van ENORB uitwijken naar een locatie op enige afstand van het Europees Parlement. Desondanks hadden zeker 70 deelnemers hun weg er naar toe gevonden. Drie sprekers, waaronder de voorzitter van de Britse afdeling van IARF, Kishan Manocha, gaven hun visie op het onderwerp. Welke wetgeving de vrijheid van openbaar belijden het meest zou bevorderen, of misschien beter gezegd: het minst zou belemmeren, was voorwerp van een verhitte discussie. De meningen, ook binnen Europa, zijn zeker niet eensluidend en het is dan ook te hopen dat hierover in de samenleving een breder debat op gang komt.

Bezoek IARF delegatie aan Macedonië, Kosovo en Albanië

Skopje 's nachts, na een regenbui

Met de regionale conferentie van de IARF Regio Europa en het Midden Oosten (EME) in Macedonië in het vooruitzicht, lag het voor de hand dat enkele leden van het EME bestuur een bezoek aan dat land zouden brengen. Een goede aanleiding was er omdat IARF uitgenodigd was voor de ceremonie van de opening van het nieuwe gebouw van de Bektashi in Albanië. Door via Kosovo te reizen konden we ook nog een bezoek aan de Tekke (Bektashi klooster) in Gjakova brengen. Over het lidmaatschap van de Macedonische afdeling van de Bektashi (Soefi) orde verscheen al een stuk in de IARF Nieuwsbrief 49 van mei 2015.

Het bezoek aan Macedonië had een tweeledig doel: vertegenwoordigers en andere medewerkers van buitenlandse regeringen en internationale organisaties te bezoeken teneinde hen te interesseren voor het lot van de Bekashi's in Macedonië en een indruk te krijgen van locaties en

voorzieningen die geschikt zouden zijn voor de IARF-EME Conferentie in augustus 2016. Een bezoek aan de Harabati Tekke (zie IARF Nieuwsbrief 49) mocht niet ontbreken.

Mijn indruk is dat de bezoeken aan de diplomaten vooral nuttig waren, terwijl de bezoeken aan enkele waarnemers, die al langer in het land gestationeerd zijn, voor mij uiterst leerzaam waren. De waarnemers waren zeer open over de toestand, maar hun analyse stemde bepaald niet tot vreugde. Kort gezegd kwam die er op neer, dat de ontwikkeling van Macedonië in alle opzichten tot stilstand was gekomen en dat de situatie zeer gespannen was. Dit werd bevestigd in enkele persoonlijke gesprekken die ik voerde met mensen, die Engels of Duits spraken. Het overheersende pessimisme stemde ons niet hoopvol ten aanzien van de kansen van de Bektashi om in hun rechten hersteld te worden.

Een onvergetelijke avond beleefde ons gezelschap in de Harabati Tekke. Wij waren uitgenodigd bij een rituele maaltijd. Zulke maaltijden vormen de gelegenheid bij uitstek om te getuigen door middel van zang en om van gedachten te wisselen over geloofservaringen. In het felle licht van een bouwlamp was er buiten op een binnenplaats een tafel gedekt. De schaduwen buiten de lichtkring waren pikzwart. Om de tafel heen was een veelkleurig internationaal gezelschap van mensen uit diverse Balkanlanden en uit andere delen van Europa. Rondom ons de brokstukken van oude muren en bouwmaterialen voor een op handen zijnde reparatie. Pal naast ons, het sfeervolle kerkhofje waar dervishen uit vroeger tijden begraven liggen. Achter ons het kapelletje dat in vroeger eeuwen over de belangrijkste graven werd heengebouwd. Ongeveer zo moeten ook de eerste christenen hun rituele maaltijden tussen de graven hebben gevierd. Ik voelde sterk hoe sober onze eigen traditie is toen wij protestantse West-Europeanen geen van allen in staat waren ook maar èèn lied te verzinnen, dat we samen konden zingen. Het zij zo. Zelf ben ik ook een vrouw van het Woord, en dan ook nog het Nederlandse woord. Dat wordt geaccepteerd. Bektashi beoefenen tolerantie uit liefde. Voor wie iets wil proeven van de sfeer van het complex: Een bezoek aan de Harabati Tekke zal onderdeel uitmaken van het programma van de IARF-EME Conferentie in 2016. Zie voor verdere bijzonderheden de aankondiging elders in dit blad.

Het bezoek aan de Bektashi Tekke in Gjakova in Kosovo was volstrekt anders. Wordt de Harabati Tekke bedreigd met omvorming en vernieling, in Gjakova heeft de vernieling reeds plaatsgehad. De oude Tekke aldaar is tijdens het conflict in 1998-1999 doelbewust volledig verwoest. Oude graven, zoals de graven in de Harabati Tekke, zijn vernield en ook een bibliotheek met oude boeken van onschatbare waarde werd vernietigd. Wat er nu staat, is een zeer modern, doelmatig en luxueus ingericht gebouw met twee ruimtes voor samenkomsten, een kantoor, ontvangstruimtes, en logeerkamers met modern sanitair. Een serie foto's in de hal is het enige dat nog herinnert aan de verschrikkingen, het is niet bij vernielingen gebleven, van vijftien jaren her. Wat rest is de eeuwenoude traditie van de gastvrijheid. Nog altijd wordt de bezoeker er vriendelijk ontvangen en gastvrij onthaald.

De opening van het Odeon in Tirana (zie foto op de vorpagina) was, zoals verwacht, een feestelijke gebeurtenis met een officiële tintje. Talloze hoogwaardigheidsbekleders uit binnen- en buitenland, waaronder de president en de premier van Albanië, voerden het woord. Vertegenwoordigers van talloze godsdienstige groeperingen zetten luister bij door hun aanwezigheid. Van de toespraken viel vooral die van premier Edi Rama op. Trouw aan zijn oorspronkelijke roeping als beeldend kunstenaar greep hij de architectuur van het gebouw aan om filosofisch getinte bespiegelingen te houden over de universaliteit van godsdiensten, het Bektashisme in het bijzonder. Immers, hij, die een tekke binnengaat, hoeft zijn eigen godsdienst niet op de drempel achter te laten. Zo beschouwd belichaamt dit gebouw de eenheid van het nieuwe Albanië, waarin alle bevolkingsgroepen zich gelijkkelijk erkend en gewaardeerd weten.

Er was zang en dans, en er werd een maaltijd aangericht. Een extra ontvangst werd ingelast voor de dignitarissen, die vanuit de conferentie van de San' Egidio gemeenschap "Peace is always possible" het evenement bezochten, waaronder vertegenwoordigers van IARF lid Rissho Kosei Kai en IALRW. Bijzondere aandacht ging uit naar een groep Shi'itische geestelijken uit Iran. Tussen dit

veelkleurig gezelschap viel de IARF delegatie nauwelijks op, maar kon daarom des te zorgelozer genieten van al het moois. En toen de Kosovaarse TV tenslotte de leden van de delegatie stuk voor stuk voor de camera interviewde, was dat een waardige afsluiting van dit gedenkwaardige bezoek.

Wie belang stelt in het (Engelstalige) zakelijke verslag van het bezoek, kan dit aanvragen bij Wytske Dijkstra, e-mail: wyskedijkstra@telfort.nl

IARF 1949 - 1952

Tina Geels

Een zekere fascinatie voor de recente geschiedenis van de IARF komt bij mij voort uit mijn persoonlijke betrokkenheid bij met name de christelijke Unitarische kerk in Transsylvanië en de ontwikkeling van de Unitarians and Universalists in de Verenigde Staten. Ik ging op

Wytske en Tina voor de Hartley Library

onderzoek uit en stuitte op vragen rond de positie van de Remonstranten in de internationale vrijzinnigheid. Hoe zijn de Remonstranten, verbonden met de IARF, vooral in de periode na 1945? Ik ging op zoek in de archieven en reisde onder andere afgelopen zomer met Wytske naar Southampton, waar zich een groot deel van het IARF archief bevindt. Graag geef ik enkele van mijn eerste bevindingen door.

Na de Tweede Wereldoorlog was het niet eenvoudig de IARF het elan terug te geven van het Interbellum. Het internationale netwerk van de IARF werd nu van belang voor sociale ondersteuning van bij de IARF aangesloten groeperingen die het zwaar te verduren hadden. Er kwam b.v. veel sociale hulp op gang vanuit Amerika naar de Hongaren in Roemenië. Tijdens mijn onderzoek in het archief van de Hongaarse Unitarische Kerk in Cluj- Napoca (Kolozsvár) vond ik boeiende correspondentie over hulptransporten uit die tijd, vooral dekens en kleding.

De congressen vonden gelukkig doorgang na de onderbreking door de oorlog. Belangrijk was het 13^e IARF Wereldcongres van 1949 in Amsterdam. Hier werden de krachten opnieuw gebundeld. Thema van dit congres was: 'The Mission and Message of Liberal Religion.' Uit de slotverklaring citeer ik: 'We stand for Religion against the rising tide of secularism in a world that has very largely accepted a materialistic, if not atheistic philosophy.' Uit de preek 'A Unitarian Vision' van Dr Frederick May Eliot, President van de American Unitarian Association en Leider van de Unitarische Kerken in de VS en Canada, uit Boston: 'We believe in God, the unfathomable, eternal Creator of the World and of man, who creates man in his own image and thereby gives him a dignity he can never lose.'

Het congres van 1952 in Oxford is een natuurlijk vervolg met als thema: 'Authority and Freedom in the modern World.' De bijdrage van Professor L.J. van Holk heeft als titel: 'The Authority of the Free Spirit.' Er gebeurde meer na de Tweede Wereldoorlog. In 1948 was in Amsterdam de Wereldraad van Kerken opgericht. Aan deze bundeling van kerkkrachten was eveneens een lang traject van overleg en samenwerking vooraf gegaan. De grote internationale zendingsconferenties, hadden hierbij een voedende en vormende rol gespeeld. Zoals bekend heeft de Remonstrantse Broederschap zich vanaf het begin bij de Wereldraad aangesloten, alhoewel onder voorbehoud van instemming met basisformule: 'The acceptance of our Lord Jesus Christ as God and Saviour'.

Van hieruit zijn er na de Tweede Wereldoorlog door de Remonstranten partnercontacten opgebouwd met de Congregationalists in Engeland. Zij waren niet aangesloten bij de IARF en zijn opgegaan in de WARC (World Alliance of Reformed Churches). De energie van de Remonstranten zien we na de Tweede Wereldoorlog meer richting Wereldraad gaan. In de literatuur wordt wel gesproken van een ruk naar rechts. De grote theoloog Paul Tillich, bekend van zijn 'Ultimate Concern' als theologisch statement, was midden jaren 50 van de vorige eeuw nog een gemeenschappelijke basis van waaruit de theologische reflectie binnen de georganiseerde vrijzinnigheid plaatsvond.

De Unitarians zijn linksaf gegaan in de verdere doordenking van Tillich. In Nederland zijn met name de Remonstranten in de mainstream van hun theologische reflectie rechtsaf geslagen. Toch hebben de Remonstranten tot op heden als lid van de IARF en in de Dutch Chapter (de Nederlandse Ledengroep) de IARF een warm hart toegedragen in het besef dat de IARF tot de identiteit behoort van de Remonstranten. Ik heb zelf het vermoeden dat er de laatste jaren weer meer evenwicht komt. De scherpe kantjes zijn er af. Ook binnen de theologie spreken we niet meer van links en rechts. Verbinden voorbij de eigen christelijke traditie, ook voorbij de georganiseerde vrijzinnigheid is een natuurlijke volgende stap. De IARF kan hierin, ooit als profetisch kompas begonnen, opnieuw een leidraad voor de eigen zoektocht zijn. In een wereld die steeds meer gefragmenteerd raakt is het van belang dat er steunpunten en handvaten zijn om onze vrijzinnige mentaliteit richting te geven vanuit een gemeenschappelijk gedragen traditie van vrijheid en verdraagzaamheid. Het zogenaamde 'flex geloven' was honderd jaar geleden al gesignaleerd en ook zelf ervaren door zieners en zoekers die elkaar vonden in het format van de IARF met de oorspronkelijke naam van toen: The International Council of Unitarian and other Liberal Religious Thinkers and Workers.

Na meer dan honderd jaar staat de IARF, ook in Nederland midden in de samenleving, zij aan zij met een groot aantal platforms voor levensbeschouwing en religie. Vrijheid van godsdienst blijft een mensenrecht waar we zelf, zeker nu de spanningen internationaal toenemen met de dreiging van IS, vorm en inhoud aan moeten en kunnen geven. IARF heeft oude papieren en daar zijn we trots op. Laten we onze missie uitdragen in het leggen van verbindingen en in het bouwen van bruggen van verdraagzaamheid tussen religie en levensovertuiging van mij met de ander.

Noot:

Tina Geels en Wytske Dijkstra bezochten in juli van dit jaar het archief van de Universiteit van Southampton om het aldaar berustende IARF archief in te zien. Tina Geels deed dit ten behoeve van haar onderzoek naar de positie van de Remonstranten op het speelveld van de internationale vrijzinnigheid met name in de jaren 50 en 60 van de vorige eeuw. Bij Wytske Dijkstra ging het erom een indruk te krijgen van de aanwezige stukken en inzicht in de lacunes. Het onderzoek van Tina Geels zal te zijner tijd gepresenteerd worden aan het Arminius Instituut,

<http://www.arminiusinstituut.nl/project/unitarisme>

U kunt van de bevindingen van Wytske Dijkstra een verslag opvragen door haar een e-mail te sturen: wytshedijkstra@telfort.nl

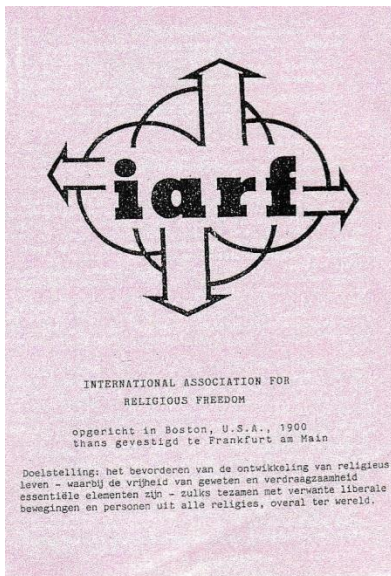
Wat vooraf ging aan IARF Nieuwsbrief Nummer 50

Een Stukje Geschiedenis

Egbert Berkhoff

De Nederlandse Ledengroep IARF is opgericht 5 februari 1976. De zogenaamde Rondzendbrief werd vanaf dit begin opgesteld door de secretaris, Hubert Boissevain, en vervolgens gestencild op A4 formaat en verzonden. In 1983 werd Carry Ernstman de nieuwe secretaris. Zij verzorgde op dezelfde wijze de Rondzendbrief.

In 1988 heb ik aan het bestuur van de ledengroep de suggestie gedaan de mededelingen in tijdschriftvorm te publiceren, zodat de IARF Nederland voor ons, de leden en voor de buitenwereld een duidelijker gezicht zou krijgen. Penningmeester van onze Ledengroep was toen Jaap van Dongen. Zijn vrouw, Toja van Dongen- Meijer, ook lid van de IARF, was voorzitter van de Vereniging Interreligio Nederland. Deze vereniging had een eigen blad op A5 formaat, met de naam Levensteken. Het gevolg was dat de Nederlandse ledengroep tot najaar 1990 over vier pagina's in Levensteken kon beschikken. Tenslotte kwam dan toch in februari 1991 het eerste

Nummer 1, Februari 1991

nummer van ons Nieuwsbericht uit. Later werd de naam Nieuwsbrief. Het eerste nummer was met een roze omslag, als het ware om het bijzondere van deze gebeurtenis te accentueren. Daarna was het omslag lichtblauw, passend bij het IARF-blauw.

Cary Ernstman zorgde voor de eindredactie en de productie van de nummers 1, 2 en 3. Vanwege haar uittreden uit het bestuur in maart 1992 kreeg ik, als nieuw bestuurslid, de taak van eindredactie, productie en verzending van het Nieuwsbericht aangereikt. Dit tot maart 2002, nummer 23. Uitgave van de nummers 24 tot en met 34 (oktober 2007) was in handen van Wytske Dijkstra. Annelies Trenning verzorgde de nummers 35 tot en met 40 (september 2010). In nummer 37 verschenen voor het eerst foto's in kleur. Beide dames werkten met A4-formaat.

At Ipenburg nam de productie over in het voorjaar van 2011. Het formaat werd weer A5 en er kwamen meer pagina's. Nummer 41 en volgende zijn nu ook terug te lezen op internet via de website van IARF Nederland en direct via deze link <http://issuu.com/theoikos>

Verlangen naar ontmoeting en vrede: Voor en na de aanslagen in Parijs op vrijdag 13 november 2015

Vaak worden we opgeschrikt door berichten van ver en dichtbij over gewelddadigheden tussen groeperingen die van elkaar verschillen in religieus en/of cultureel opzicht. Gaat het dan om religies en culturen of om iets anders? In het tv-programma 'Buitenhof' op zondag 15 november werd Amos Oz geciteerd: 'Het gaat om strijd van fanatici tegen de rest.' En ook humor en nieuwsgierigheid kunnen medicijn tegen fanatisme zijn. Het kan ook anders. IARF Nederland prijst zich gelukkig om in NLS-verband samen te werken met Platform INS en met AISA Nederland, ook wel AISA-NGO genaamd. Onderstaande twee berichten geven we daarom graag aan u door.

Over Platform INS:

Platform INS (verder als INS) is in oktober 2012 in Rotterdam opgericht met als doel de burgerschapszin, maatschappelijke participatie, solidariteit en respect voor diversiteit in de Nederlandse samenleving te bevorderen. INS doet dit door mensen samen te brengen met verschillende activiteiten en projecten als cursussen, symposia en publicaties. INS put haar inspiratie uit de inzichten van M. Fethullah Gülen, een vooraanstaand islamitisch geleerde en filantroop. Gülen poogt moderniteit en authenticiteit, en spiritualiteit en wetenschap met elkaar te verzoenen. Hij zet zich in voor een maatschappelijke en spirituele vernieuwing.

Donderdag 12 november van INS

In meerdere steden worden door vrijwilligers van Platform INS Ashoera-puddings uitgedeeld en activiteiten georganiseerd rondom het Ashoera-feest. Zo worden er in en rondom Rotterdam 10.000 Ashoera-puddings uitgedeeld, werd in Amsterdam onder andere een bejaardentehuis bezocht, voer er een heuse Ashoera-boot door de wateren van Deventer, konden de Burgemeester en de Wethouders van Gorinchem genieten van een pudding en werden bezoekers van de Bredase markt getraakteerd door vrijwilligers. Volgens een islamitische vertelling hebben profeet Noach en de andere mensen op de ark, toen het water van de grote vloedgolf zich begon terug te trekken, al het voedsel op de ark verzameld en daarvan een heerlijke maaltijd gemaakt. Ashoera (Noach's pudding) is de naam die gegeven is aan dit gerecht. Ter nagedachtenis aan profeet Noach en als dankzegging aan God, bestaat er onder moslims de gewoonte om deze pudding te maken en te delen met burens en vrienden. Voedsel delen biedt een gelegenheid ter herbevestiging van de eenheid en de essentiële verhouding van mensen jegens een ander, ongeacht diversiteit in achtergrond en geloof.

Zondag 15 november van AISA Nederland

AISA Nederland, onderdeel van de Internationale Alawiyya Soefi Vereniging, veroordeelt de terroristische aanslagen in Parijs, die vele onschuldige levens gekost hebben. Onze gedachten en steun gaan uit naar de nabestaanden van de slachtoffers van deze aanslagen. Wij betuigen onze diepste medeleven aan de nabestaanden en heel het Franse volk. Wij burgers van Nederland, Europa en de wereld, moslims en niet-moslims, leden van AISA-NGO vinden dat deze aanslagen bedoeld zijn om angst te zaaien en ons alle hoop voor een betere wereld te ontnemen. Wij zijn solidair met de slachtoffers en nabestaanden van deze terreurdaden. Extremisme kent geen religie. Deze daden hebben het gemunt op de universele waarden die alle mensen in hun diversiteit verenigen, met als doelstelling een klimaat van angst te creëren om een bewind van chaos en geweld te vestigen. Wij zijn allemaal uitgenodigd om samen te werken om de waarden die de mensen verenigen in broederschap en solidariteit te verdedigen.

Eén van de belangrijkste projecten waar de Internationale Alawiyya Soefi Vereniging AISA-NGO zich voor inzet is de Wereldwijde Dag van het Samen Leven. Deze aanslagen tonen wederom de noodzaak om de wereld te mobiliseren voor vrede en samen leven. Via www.desireforpeace.org kan iedereen zijn steun verlenen door de petitie te tekenen die de UN verzoekt om een Wereldwijde Dag van het Samen Leven uit te roepen.

Binnen dit project vindt in Almere op zaterdag 4 juni 2016 de dag van het Samen Leven in Nederland plaats .

Human Rights Resource Centre (HRRC) is an integral part of International Association for Religious Freedom, London and works in partnership with the Brothers of the Sacred Heart of Jesus, India. The HRRC is administered by its young adults.

Recente activiteiten van het Centrum:

- Human Rights Education Training program for graduate, post graduate and engineering students at Khammam, Telangana State, India on 8 and 9 December 2015 to commemorate International Human Rights Day.
- A Two days Human Rights Education Training Program at Seshatripuram Institute of Management and Commerce, Bangalore on 15 and 16 December 2015

Meer informatie over de activiteiten van dit centrum: <http://www.iarfhrrc.org/>

Mensenrechteneducatie in India

Ter overweging

“Sta op, wees een licht, want jouw licht komt
 En de heerlijkheid van de Eeuwige rijst stralend over jou op.
 Want zie, al zal duisternis de aarde bedekken
 En dichte nevel de volkeren,
 Over jou zal stralend oprijzen de Eeuwige
 En Zijn heerlijkheid zal boven jou worden gezien.”
 (Jesaja 60: 1-2)

“In een God die ik met mijn verstand bevatten kan, kan ik niet geloven.”
 (Rabbi Levi Jitzchak van Berdichew)

“De wereld van morgen zal worden gebouwd door de een met de ander en niet de een tegen de ander.”
 (Sjeikh Khaled Bentounes, spiritueel leider van Tariqa Alawiyya en oprichter van de Internationale Alawiyya Soefi Vereniging AISA-NGO)

“Abandoning open society for fear of terrorism is the only way to be defeated by it.”
 (Edward Snowden op zijn Twitter account @Snowden)

Informatie over de Conferentie van de International Association of Liberal Religious Women in Malaysia (IALRW)

Enrich & Enjoy: Insight into World Religious Cultures through Malaysia (and IALRW Board Meeting)

Sunday, 31 July – Sunday, 7 August 2016

Day/ Time	6.30 am – 8.30 am	8.30 am – 12.00n	12.00n – 2.00pm	2.00pm – 6.00pm	6.00pm - 8.00pm	8.00 pm – 10.00 pm	
Sun 31 July 2016	Arrival, Registration and Check-in at De Palma Hotel Ampang, Kuala Lumpur. Welcome and Briefing at Dinner Board Meeting 1 (before Briefing and Dinner -Welcome)						
Mon 1 Aug. 2016	Break fast	Visit to National Mosque	Visit to Sikh Gurdwara (Guru Nanak Darbar Tatt Khalsa Diwan)	Lunch at Hotel	Visit to Central Market (art and craft market)	Dinner at Hotel	Free/ Board Meeting 2
Tues 2 Aug. 2016	Break fast	Visit to Hindu Temple (Lord Murugan Temple, Batu Caves)		Lunch at Hotel	Visit to Taoist Temple, (Nine Emperors Temple, Ampang)	Dinner at Hotel	Free/ Board Meeting 3
Wed 3 Aug. 2016	Break fast	Kuala Lumpur City Tour with Malaysian Tourism Board			Cultural Show and Dinner		Free
Thur 4 Aug. 2016	Break fast	Check out Of Hotel 3 hours trip to Malacca Check in hotel		Lunch at Hotel	Tour of Malacca city Visit to Buddhist Temple	Dinner and Cultural Show at Buddhist Temple	
Fri 5 Aug. 2016	Break fast	Visit to Christian Church Check out of Hotel		Lunch at Hotel	Return to Kuala Lumpur Tour Putrajaya Check in Shangrila Hotel Putrajaya	Dinner at Hotel	Free/ BOARD MEETING 4
Sat 6 Aug. 2016	Break fast	Free schedule/ site tour/ shopping in Putrajaya or Kuala Lumpur Special Session (2.00 – 5.00 pm) Lunch at location/ Shangrila Hotel Board Meeting 5 and Winding Up				Goodbye Dinner at Hotel Sharing Outcomes of Board Meeting with Members	
Sun 7 Aug. 2016	Check-out and Departure						

Brief introduction, tour of place with explanations, interactions between guests and host communities, refreshments

TIME / DATES	8.30am -12.00n		12.00n-2.pm	2.00pm - 6.00pm
Mon. 1 Aug 2016	Muslim Mosque (National Mosque, K.L.)	Sikh Gurdwara (Guru Nanak Darbar Tatt Khalsa Diwan)	lunch	-
Tues. 2 Aug 2016	Hindu Temple (Lord Murugan Temple, Batu Caves)		lunch	Chinese Taoist Temple (Nine Emperors' Temple, Ampang)
Wed. 3 Aug 2016	-		lunch	-
Thur. 4 Aug 2016	Buddhist Temple (Malacca City)		lunch	-
Fri. 5 Aug 2016	Christian Church (Malacca City)		lunch	-

Agenda of Board Meetings

TIME / DATES	5.00am -7.00 pm	8.00pm - 10.00pm
Sun 31 July 2016	Board Meeting 1 Welcome, Briefing and Reviewing Schedule of Board Meetings	
Mon. 1 Aug 2016		Board Meeting 2: Name, Registration, Membership
Tues. 2 Aug 2016		Board Meeting 3: Finance Matters
Fri. 5 Aug 2016		Board Meeting 4: Web-press
Sat. 6 Aug 2016	Board Meeting 4: Reviewing Programs and Plans-ahead	6.00 pm – 8.00 pm Sharing Outcomes of Board Meeting with members

ENRICH AND ENJOY :
TOUR WORLD RELIGIOUS CULTURE
OF MALAYSIA
31 JULY – 8 AUGUST 2015

Package : 8 Days
USD 800 per person
Accommodation : Hotels
**Adjustment may be necessary to
accommodate currency
fluctuation**
Enquiries and Registration :
enrichenjoy@gmail.com

Religious Sites :-

- Muslim Mosque
- Sikh Gurdwara
- Hindu Temple
- Taoist (Chinese) Temple
- Buddhist Temple
- Christian Church

Tour Sites :-

- Kuala Lumpur Tower (KL Tower)
- Kuala Lumpur Convention Centre (KLCC)
- Central Market (Art and Craft Market)
- Malacca Historical Sites

Culture Shows

international association for

religious freedom
belief with integrity

IARF - VIGILANCE OVER THE HUMAN RIGHT TO FREEDOM OF BELIEF

De IARF is in 1900 opgericht met als doel om mensen te verenigen die zoeken naar “de zuivere religie en de volmaakte vrijheid.” IARF is nu een wereldwijde gemeenschap van organisaties, groepen en individuen met een verschillende godsdienstige of levens-beschouwelijke achtergrond. De IARF strijdt voor het fundamentele recht op godsdienstvrijheid en bevordert begrip en respect tussen mensen uit verschillende godsdienstige tradities. IARF telt 73 lidorganisaties in 26 landen, die meer dan 20 verschillende talen spreken en geloofstradities vertegenwoordigen uit vier werelddelen. Voor een overzicht, zie: <https://iarf.net/members/>

IARF Nederland Secretariaat Paduaweg 65, 3734 GJ Den Dolder. Tel: 030 2281777.
E-mail: iarf-nlg.tre@xs4all.nl. Website: <http://www.iarfnederland.nl/>

Wordt lid! Maak € 35 over op rekening NL24 INGB 0000 0096 76 t.n.v. Penningmeester IARF Ned. Ledengroep, Arnhem. Uw giften zijn van harte welkom.